

f.eks. på en virksomhed uden, at de nævnte undtagelser til kravet om forudgående underretning er opfyldt for alle de forhold, der kan blive undersøgt under kontrolbesøget. Om sådanne »blandede« kontrolbesøg mv. lægger kommissionens flertal op til, at undladelse af forudgående varsel kun kan ske med hensyn til en del af kontrolbesøget – nemlig de dele af et kontrolbesøg, hvor f.eks. øjemedet ville forspildes.

Justitsministeriet finder som udgangspunkt ikke, at det vil være hensigtsmæssigt, at spørgsmålet om forudgående varsel skal vurderes særskilt for forskellige dele af et kontrolbesøg mv. Hertil kommer, at en ordning, hvorefter f.eks. Arbejdstilsynet skulle varsle en del af et kontrolbesøg, reelt også ville kunne være et forhåndsvarsel til virksomheden om, at det pågældende kontrolbesøg desuden ville omfatte undersøgelse af forhold, hvor øjemedet med kontrollen netop ville være forspildt, hvis der skulle ske forudgående underretning.

På den baggrund forudsætter Justitsministeriet med lovforslaget, at udgangspunktet vil være, at en myndighed kan fravige den nævnte hovedregel om forudgående underretning, såfremt én eller flere af de nævnte undtagelser til kravet om forudgående underretning er opfyldt med hensyn til ikke uvæsentlige dele af et samlet kontrolbesøg mv.

Det netop anførte indebærer naturligvis ikke, at en myndighed vil være berettiget til at søge at omgå kravet om forudgående underretning ved at lade et kontrolbesøg mv. omfatte visse forhold, der kan henføres til en af de nævnte undtagelser, såfremt der ikke er nogen rimelig og naturlig anledning til det.

Med hensyn til bestemmelsen i forvaltningslovens § 21 om retten til at afgive udtalelse er Justitsministeriet enig med kommissionens flertal i, at denne bestemmelse ikke bør finde anvendelse på det omhandlede område. I den forbindelse lægger Justitsministeriet vægt på, at myndighedernes planlægning af kontrolbesøg mv. bør foregå inden for rimelige og hensigtsmæssige rammer og ikke i unødigt omfang vanskeliggøres af begæringer om udsættelse. Justitsministeriet er endvidere enig med flertallet i, at de berørte borgere og virksomheder i kraft af den foreslåede regel om forudgående underretning, som er beskrevet ovenfor, er sikret tilstrækkelig adgang til at afgive udtalelse til sagen, inden et tvangsindgreb gennemføres.

3.3.10. Begrundelse og klagevejledning

3.3.10.1. Kommissionens forslag

Kommissionens flertal foreslår, at forvaltningslovens §§ 22-26 om begrundelse og klagevejledning

skal finde anvendelse ved beslutninger om iværksættelse af tvangsindgreb.

Det fremgår af forvaltningslovens § 24, stk. 1, at en begrundelse som hovedregel skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, jf. forvaltningslovens § 24, stk. 2.

Kommissionens flertal foreslår, at beslutninger om at iværksætte de omhandlede tvangsindgreb som udgangspunkt skal meddeles skriftligt, idet retssikkerhedsmæssige hensyn efter kommissionens opfattelse taler for en sådan ordning.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 3.3.9 finder kommissionen, at parten forud for gennemførelsen af en beslutning om iværksættelse af et tvangsindgreb skal underrettes skriftligt, og at denne underretning bl.a. skal indeholde oplysninger om det faktiske og retlige grundlag for indgrebet, jf. forvaltningslovens § 24. I tilfælde, hvor et tvangsindgreb gennemføres uden forudgående underretning, forudsætter flertallet, at en skriftlig meddelelse normalt skal gives samtidig med gennemførelsen af indgrebet. Der kan dog efter flertallets opfattelse forekomme særlige tilfælde, hvor der er behov for øjeblikkelig indgriben fra myndighedens side f.eks. over for en ulovlig eller farlig tilstand, og hvor der derfor ikke er tid til at udfærdige en skriftlig meddelelse om indgrebet. Kommissionens flertal finder, at beslutningen om iværksættelse af et tvangsindgreb i sådanne tilfælde i første omgang bør kunne meddeles mundtligt, men at parten efterfølgende kan fremsætte begæring om at få skriftlig meddelelse om beslutningen.

Efter forvaltningslovens § 25 skal afgørelser, som kan påklages til anden forvaltningsmyndighed, og som meddeles skriftligt, være ledsaget af en vejledning om klageadgang og angivelse af klageinstans samt oplysning om fremgangsmåden ved indgivelse af klage, herunder en eventuel klagefrist. Kommissionens flertal finder, at reglen i forvaltningslovens § 25 er egnet til at finde anvendelse på det her omhandlede område.

Der henvises til side 130f i betænkningen.

3.3.10.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med kommissionens flertal i, at forvaltningslovens §§ 22-26 om begrundelse